

odpověď v textu, a těmi, na které odpověď v textu není a musíme ji hledat jinde a přemýšlet o ní.

Příklad otázek, které jsem položila

1. Z čeho se vyvinuly bodliny? (Co mají jiná zvířátka tam, kde má ježek bodliny?)
2. Co ještě dalšího mají zvířátka nebo člověk, co se jim vyvinulo z něčeho jiného? (Děti říkají: chobot z čenichu; ploutve z končetin...)
3. Na čem závisí to, jestli se něco podobně vyvine? (Děti říkají, že když to zvířátka k něčemu upotřebí, že jim to zjednoduší život.)

Děti samy přišly na to, že na první otázku odpoví tak, že se **podívají do textu**, a na druhou a třetí tak, že **zaloví ve své hlavě a poradí se s kamarády**. Současně jsme si ukázali, že na první otázku můžeme odpovědět jen jedním způsobem, když chceme odpovědět správně. Na druhou můžeme najít spoustu různých odpovědí, a přesto budou mnohé z nich správné.

Děti dostaly příležitost se také zeptat (stále jsme pracovali frontálně). Jejich otázky:

1. Není ježkům zima, když mají místo chlupů bodliny?
2. Jak liška přijde na to, jak přimět ježka k tomu, aby se rozbalil? Proč ježek radši nezůstane zabalený?

Text – 2. část

Ježek může dobře čichat i slyšet. Zrak má slabý. Má překvapivě dlouhé nohy. Umí dobře běhat. Pohybuje se rychlostí odpovídající přibližně rychlé chůzi u člověka. Dokáže se zahrabat, přežít nízké zídky, umí plavat. Když ježek hledá potravu a slídí po žížalách, drobném hmyzu a spadlém ovoci, pohybuje se přitisknutý k zemi.

Pauza v četbě

Příklad otázky, kterou jsem položila: Co můžeme usoudit na způsob života u ježka, když má slabý zrak? (Děti přišly na to, že je aktivní asi spíš v noci.)

Děti se ptaly například: Plave ježek rád, nebo jen když musí? Proč se pohybuje přitisknutý k zemi? (Samy zkoušely odpovědi: aby dobře ucítil hmyz; nemusí spěchat, tak nepotřebuje natahovat nohy... apod.)

Opět jsme si zkusili rozdělit otázky na ty, které jsou zodpověditelné tím, že se podíváme do textu, a na ty, na které text odpověď nedává, ale můžeme je vymyslet a zdůvodnit. Děti samy přišly na to, že odpovědi na ty druhé otázky si pak můžeme ověřit v nějaké další knize nebo se na ně můžeme zeptat někoho, kdo rozumí ježkovi.

Text – 3. část

Gumové bodlinky malého ježka leží při narození rovně pod kůží. Vzprímí se během několika málo hodin po ježkově narození. Mládě se během prvních 11 dnů nedokáže na obranu proti nepříteli svinout jako dospělý ježek. Brání se tím, že prudce trhne hlavou dopředu a útočníka popíchá do nosu.

Nyní jsem nechala **žáky, aby se ptali oni**. Nejdřív si zkusili říct pár otázek **ve dvojici**, pak jsme si je **frontálně sdělili a zapsali**.

Příklady otázek dětí:

1. Když se bodlinky vztyčí, tak ježkovi nějak poruší kůži, pod kterou byly schované? Nebo jak to je?
2. Kdy mu bodlinky ztvrdnou?